

Krisplan

DOKUMENTINFORMATION

Myndighet/skola	Dokumenttyp		
ÅLANDS GYMNASIUM	BESLUT 2017-139		
Ansvarig instans	Datum	Version	Status
Förvaltningschefen	2017-11-09	2-0	Fastställd

TITEL

Krisplan

[Underrubrik]

DOKUMENTHISTORIK

Åtgärd	Åtgärdat av	Datum	Notering
Presenterad	Krisgruppen	2014-01-27	Version 1 utkast
Fastställd	Förvaltningschef	2014-02-17	Version 1 (FCB30/2014)
Reviderad	Krisgruppen	2015-08-27	Version 1.1
Presenterad	ÅG krisgruppen	2017-04-03	Version 2 utkast
Redigerad	Hannes Wallin	2017-05-05	Infogad i nya dokumentmallen
Redigerad	Hannes Wallin	2017-11-09	Ny design på tabellerna, uppdaterad kontaktinfo
Fastställd	Förvaltningschef	2017-11-09	Version 2

INNEHÅLL

1	Krisorganisation vid Ålands gymnasium-kontaktuppgifter	1
2	Studera nde - svår olycka	2
3	Studera nde - dödsfall	3
4	Personal - svår olycka	4
5	Personal – dödsfall	5
6	Övriga krissituationer.....	6
7	Omfattande olycka inom skola.....	6
8	Krisreaktioner - normala reaktioner på övermäktiga situationer	7
9	Råd till personal	9
10	Om krisplanen	10
11	Källor	11

1 Krisorganisation vid Ålands gymnasium-kontaktuppgifter

Vid Ålands gymnasium finns en gemensam krisgrupp för Ålands lyceum och Ålands yrkesgymnasium inklusive Sjöfartsgymnasiet.

Krisgruppen sammankallas då:

- en **studerande** råkar ut för en svår olycka eller plötsligt avlider
- en **anställd** som har kontakt med studerande råkar ut för en svår olycka eller plötsligt avlider

Vid kris kontakta rektor eller någon i krisgruppen:	
Ålands lyceum rektor Marcus Koskinen-Hagman	Tfn: 0457 34 43 900
Ålands Yrkesgymnasium rektor Inger Rosenberg-Mattsson	Tfn: 0457 54 83 843
Krisgruppen:	
Lärare ÅYG: Jana Ekebom (ordförande)	Tfn: 040-73 62 489 (Sjöfartsgymnasiets växel 532299, hem 48404)
Skolhälsovårdare Mona Verho	Tfn: 040-72 96 400 (kan nås via ÅHS växel tfn: 5355 vardagar)
Skolpsykolog: Jhonina Lindqvist	Tfn: 040-73 84 227 (kan nås via ÅHS växel tfn: 5355 vardagar)
Skolkurator: Linda Adolfsson	Tfn: 040-73 48 762 (kan nås via ÅHS växel tfn: 5355 vardagar)
Lärare ÅL: Birgitta Lundberg (viceordförande)	Tfn: 040-57 90 135 (ÅG växel 532580, rum 532540)

2 Studerande - svår olycka

Den som får kännedom om olyckan kontaktar rektor eller någon ur krisgruppen	
Hela krisgruppen sammankallas	Förvaltningschefen och övriga rektorer informeras om att krisgruppen samlas
Krisgruppen, rektorerna, berörd biträdande rektor, platsansvarig (ifall sjöfartsgymnasiet berörs), och grupphandledare håller möte så snart som möjligt	
Krisgruppen kontrollerar att uppgifterna om olyckan är korrekta	Berörd rektor sköter all eventuell kontakt med media
Vid mötet bestäms vem som kontaktar anhöriga och vilken information som ges i skolan	
<p>Vid mötet bestäms:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vilka som informerar berörd klass/grupp • när informationen ges • hur övriga studerande i skolhuset ska informeras • om, när och hur studerande och anställda i övriga skolhus ska informeras • när och hur biträdande rektor/rektor (ÅL) informerar de anställda i skolhuset där den skadade studerar. 	Förvaltningschefen informeras om besluten
<p>Vid mötet bestäms:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vem som upprätthåller kontakten med anhöriga • hur informationen till berörd klass/grupp ges framöver. 	

3 Studerande - dödsfall

Den som får kännedom om dödsfallet kontaktar rektor eller någon ur krisgruppen	
Hela krisgruppen sammankallas	Förvaltningschefen och övriga rektorer informeras om att krisgruppen samlas
Krisgruppen, rektorerna, berörd biträdande rektor, platsansvarig (ifall sjöfartsgymnasiet berörs), och grupphandledare håller möte så snart som möjligt	
Krisgruppen kontrollerar att uppgifterna om dödsfallet är korrekta	Berörd rektor sköter all eventuell kontakt med media
Vid mötet bestäms vem som kontaktar anhöriga och vilken information som ges i skolan	
<p>Vid mötet bestäms:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vilka som informerar berörd klass/grupp • om programmet för berörd klass/grupp fram till minnesstunden • hur övriga studerande i skolhuset informeras • om, när, var och hur studerande och anställda i övriga skolhus informeras • när och hur biträdande rektor/rektor (ÅL) informerar de anställda i skolhuset där den avlidna studerade <p>I samråd med de anhöriga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vilka skolhus som sorgflaggar och när det sker • när, var och hur minnesstunden arrangeras. 	Förvaltningschefen informeras om beslutet
<p>Vid mötet bestäms om uppföljningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vem som upprätthåller kontakten med anhöriga • hur kontakten med berörd klass/grupp sköts framöver. 	

4 Personal - svår olycka

Den som får kännedom om olyckan kontaktar berörd rektor eller förvaltningschefen tfn: 532570 eller +358-457 3450150
Berörd rektor/förvaltningschefen kontrollerar att uppgifterna om olyckan är korrekta
Berörd rektor/förvaltningschefen kontaktar krisgruppen
Om den skadade arbetar i nära kontakt med studerande håller krisgruppen, förvaltningschefen, berörd chef, berörd rektor och biträdande rektor möte så snart som möjligt
Förvaltningschefen/rektor/någon ur krisgruppen kontaktar anhöriga och kommer överens om vilken information som ges i skolan
Vid mötet bestäms: <ul style="list-style-type: none">• när och hur förvaltningschefen/berörd rektor/biträdande rektor informerar de anställda i skolhuset där den skadade arbetar• vilka som informerar berörda klasser/grupper• när informationen ges• om och hur övriga studerande i skolhuset informeras• om, när och hur anställda och studerande i övriga skolhus informeras.
Vid mötet bestäms om uppföljningen: <ul style="list-style-type: none">• vem som upprätthåller kontakten med den skadade/anhöriga• hur informationen till berörda klasser/grupper ges framöver.

5 Personal – dödsfall

Den som får kännedom om dödsfallet kontaktar berörd rektor eller förvaltningschefen tfn: 532570 eller +358-457 3450150
Berörd rektor/förvaltningschefen kontrollerar att uppgifterna om dödsfallet är korrekta
Berörd rektor/förvaltningschefen kontaktar krisgruppen
Om den avlidne arbetade i nära kontakt med studerande håller krisgruppen, förvaltningschefen, berörd chef, berörd rektor och biträdande rektor möte så snart som möjligt
Förvaltningschefen/rektor/någon ur krisgruppen kontaktar anhöriga och kommer överens om vilken information som ges i skolan
Vid mötet bestäms: <ul style="list-style-type: none">• när och hur förvaltningschefen/berörd rektor/biträdande rektor informerar de anställda i skolhuset där den avlidne arbetade• vilka som informerar berörda klasser/grupper och när informationen ges• hur övriga studerande i skolhuset informeras• om, när, var och hur anställda och studerande i övriga skolhus informeras I samråd med anhöriga: <ul style="list-style-type: none">• vilka skolhus som sorgflaggar och när det sker• när, var och hur minnesstunden arrangeras.
Vid mötet bestäms om uppföljningen: <ul style="list-style-type: none">• vem som upprätthåller kontakten med anhöriga• hur kontakten med berörda klasser/grupper sköts framöver.

6 Övriga krissituationer

(exempel)

- Studerande: nära anhörig avlider
- Studerande: allvarligt sjuk
- Studerande: självmordsförsök
- Studerande: psykotiskt beteende
- Andra oroande situationer

Den som får kännedom om händelsen/krisen kontaktar **Studerandehälsan** eller
ÅHS växel: tel. 5355

- Våld och hot om våld
- Brand-/strålningsfara
- Personal: självmordsförsök
- Personal: psykotiskt beteende

Den som får kännedom om händelsen/krisen kontaktar **rektor/biträdande rektor**

7 Omfattande olycka inom skola

Sakkunniga från andra myndigheter involveras i krisledningsarbetet, som leds av förvaltningschefen.

8 Krisreaktioner - normala reaktioner på övermäktiga situationer

Vissa människor reagerar starkare, andra får lindrigare reaktioner i samma situation.

Reaktioner under de första dagarna:

- Allt känns överkligt. Det är svårt att förstå vad som har hänt.
- Du har huvudvärk, mår illa, fryser, svettas eller har muskelspänningar.
- Du är känslolös eller har starka känsloutbrott, t.ex. gråter mycket, känner skuld, hat, ilska, rädsla, sorg eller lättnad.
- Du har svårt att somna eller din sömn avbryts ofta.
- Det som hänt finns ständigt i dina tankar.
- Du är rädd att samma hemska händelse ska upprepa sig.
- Du tycker att du måste förstå det som hänt, t.ex. hitta en orsak eller en skyldig.

Reaktioner under de första veckorna:

- Du är rastlös och nervös.
- Du är irriterad och vresig; din stubin är kort och du kan förlora tålamodet över småsaker.
- Du har ångest, är deprimerad eller apatisk.
- Du blir lätt sårad och kan misstolka andra.
- Du har minnes- och koncentrationssvårigheter.
- Du har förändrad sömn.

Så här kan du hjälpa dig själv:

- Kom ihåg att dina reaktioner är normala och hör till i en ovanlig situation.
- I ett upprört sinnestillstånd kan hungerkänslorna försvinna. Kom ihåg att äta.
- Motion löser upp spänningar. En promenad gör gott.
- Undvik alkohol och lugnande mediciner.
- Tala med andra. Genom att tala bearbetar du dina tankar och känslor.
- Ibland är det lättare att uttrycka sina känslor genom att göra istället för att tala, t.ex. teckna, måla, skriva eller musicera.
- Det kan lätta att gråta.
- Om möjligt fortsätt arbeta enligt gamla rutiner.
- Berätta om dina tankar och känslor för människor i din omgivning så att de vet vad du går igenom. Lyssna på vad dina närmaste tänker och känner. Händelsen har säkert påverkat dem också.

När behöver du söka hjälp?

- Du är ofta ångestfylld, deprimerad och spänd.
- Du lider av sömnlöshet eller sover korta stunder.
- Du kan inte koncentrera dig.
- Arbete eller skola går inte som vanligt.

- Du har fysiska symptom utan uppenbara orsaker, t.ex. magont, huvudvärk eller muskelspänningar.
- Du har ingen att tala med.
- Dina människorelationer lider, du vill isolera dig eller klarar inte av att vara ensam.
- Du har förlorat livslusten.
- Du använder för mycket läkemedel eller alkohol.
- Du har självmordstankar.

Vid behov av hjälp kontakta Studerandehälsan, företagshälsovården eller sjukhusets växel 5355.

9 Råd till personal

Kom ihåg att begära hjälp av någon annan person om du tycker att situationen är mycket obekvämt. Berörd grupphandledare får alltid hjälp och stöd av krisgruppen.

Lärare som ger den första informationen till en grupp:

- ger information enligt krisgruppens anvisningar (se infobladet)
- svarar på frågor enligt infobladets uppgifter eller för frågorna vidare till krisgruppen
- undviker att spekulera
- lyssnar på de studerande om de vill prata och är lyhörd för stämningen i gruppen
- tillåter även tystnad och eftertanke i gruppen
- accepterar att de närmaste lektionerna kanske inte kan genomföras enligt den ursprungliga planeringen; prov kan t ex behöva senareläggas för vissa studerande
- följer upp de studerandes reaktioner i samband med krisen (se texten om krisreaktioner)
- hjälper studerande till Studerandehälsan om någon är i behov av individuellt stöd
- överbehandlar inte saken utan återgår till normala rutiner och vardaglig struktur så snart som möjligt.

Lärare som undervisar dagarna efter den aktuella händelsen:

- accepterar att de närmaste lektionerna kanske inte kan genomföras enligt den ursprungliga planeringen; prov kan t ex behöva senareläggas för vissa studerande
- följer upp de studerandes reaktioner i samband med krisen (se texten om krisreaktioner)
- hjälper studerande till Studerandehälsan om någon är i behov av individuellt stöd
- överbehandlar inte saken utan återgår till normala rutiner och vardaglig struktur senast efter några dagar.

Personal som träffar studerande i andra situationer:

- ger de studerande utrymme att berätta om vilka tankar och känslor händelsen har väckt. Pratstunderna behöver inte bli långa och ska helst ske "här och nu" i lugn och ro medan oron är aktuell.
- undviker att spekulera
- påminner om att Studerandehälsans personal står till förfogande.

10 Om krisplanen

Denna krisplan beskriver hur vi inom Ålands gymnasium och Sjöfartsgymnasiet agerar i olika krissituationer som berör de studerande. Vid omfattande kriser involveras alltid sakkunniga från andra myndigheter i arbetet.

Förvaltningschefen beslutar om krisgruppens sammansättning och mandattid.

Syftet med krisplanen är att var och en ska veta var det finns hjälp att få och hur man ska handla i en krissituation samt vem som har ansvar för hur krisarbetet organiseras.

Krisplanen beskriver översiktligt hur krisarbetet går till. Krisgruppen följer dock ett protokoll som noggrant reglerar hur arbetet organiseras i olika krissituationer. Krisgruppen vägleder och ger direktiv till alla anställda i krisarbetet. Klara och entydiga handlingsdirektiv är mycket viktiga. Krisarbetet dokumenteras och dokumentationen arkiveras i enlighet med arkivplanen i Ålands gymnasiums centralkansli. Handlingarna är inte offentliga eftersom de innehåller uppgifter om enskild persons privata förhållanden. (Landskapslag (1977:72) om allmänna handlingars offentlighet 9 §)

Efter varje krissituation utvärderas krisarbetet och planen revideras omedelbart om det visar sig att den har betydande brister. Dessutom gör krisgruppen årligen en genomgång och revision av planen, varvid även mindre brister rättas till. Revisionen sker i samråd med förvaltningschefen och de båda skolornas rektorer. Förändringar i krisgruppens sammansättning införs omedelbart i planen. Krisgruppens ordförande ansvarar för att krisgruppens ändringsförslag sänds till förvaltningschefen. Förvaltningschefen fastställer den reviderade planen och ansvarar för att den finns tillgänglig på Ålands gymnasiums hemsida och på intranät.

Grupphandledarna informerar årligen sina grupper/klasser om krisplanen och på föräldramöten ges information om att planen finns på skolans hemsida. Hela personalen får årligen information om krisplanen och i introduktionen av nyanställda ingår ett avsnitt om skolans krisarbete.

Om du har frågor eller funderingar om något i samband med en kris eller om krisarbete i allmänhet ska du genast höra av dig till någon i gruppen. Frågorna kan hjälpa oss att utveckla krisplanen och arbetet med kriser.

11 Källor

Tryckta källor

Du har varit med om en uppskakande händelse...

Broschyr utgiven av Finlands Röda Kors, Stakes, Finlands kommunförbund, Kyrkostyrelsen och Frivilliga räddningstjänsten (utgivningsår saknas)

Otryckta källor

Krisberedningsplan för Högskolan på Åland. Högskolan på Åland 13.10.2008/6-19.03.2013.

Elektroniska källor

Utbildningsstyrelsen: "Att förbereda sig på en kris"

http://www.oph.fi/lagar_och_anvisningar/trygghet_och_elevvard/stod_i_krissituationer/att_forbereda_sig_pa_en_kris

Referensen upprättad: 13.3.2017

Finlands Röda Kors: "Hjälp dig själv psykiskt"

<http://www.rodakorset.fi/node/1551/sa-har-klarar-du-dig-sjalv>

Referensen upprättad 13.3.2017